

Identifikace školní družiny

1.1 Základní údaje o školní družině:

Adresa: ŠD při Základní škole Úterý, Úterý 16, Plzeň- sever

Název právního subjektu: Základní škola a Mateřská škola Úterý, okres Plzeň - sever, příspěvková organizace

IČO školy: 60611171

Zřizovatel: Městský úřad Úterý

Úterý 1

330 40 Úterý

Zástupkyně pověřená vedením školy: Markéta Ouřadová

Vychovatelka: Markéta Ouřadová, vychovatelka

Provoz školní družiny:

Ranní provoz:		7:00 - 7:45 hod. (sloučeny s ranním provozem MŠ)
Odpolední provoz:	Po	11:35 – 15:00 hod. (15:00 – 16:00 hod. společně s MŠ)
	Út	11:35 – 15:00 hod. (15:00 – 16:00 hod. společně s MŠ)
	St	11:35 – 15:00 hod. (15:00 – 16:00 hod. společně s MŠ)
	Čt	11:35 – 15:00 hod. (15:00 – 16:00 hod. společně s MŠ)
	Pá	12:30 – 15:00 hod. (15:00 – 16:00 hod. společně s MŠ)

Kapacita ŠD: 40 žáků

Telefon: 373 312 216

Email: ouradova.m@email.cz

Zpracovala: Markéta Ouřadová

Platnost od 1. 6. 2019

Projednáno a schváleno dne 28. 5. 2019 na pedagogické radě ředitelkou školy.

1. Charakteristika školní družiny

Školní družina slouží především k odpočinku, k rozvoji zájmů žáků v době po vyučování a efektivnímu využití volného času. Dává také prostor pro komunikaci mezi dětmi navzájem, rodiči a vychovatelkou. Navštěvují ji žáci 1. – 5. ročníku základní školy. Její činnost vychází z pedagogiky volného času. Snaží se o vytvoření místa pro odpočinek žáků po vyučování a aktivního, sportovního využití volného času.

2.1 Velikost a vnitřní organizace školní družiny:

Školní družina je součástí základní školy a nachází se v přízemí budovy školy. Tvoří ji jedno oddělení, které se skládá ze dvou učeben. Maximální kapacita je 40 žáků. Celé oddělení je věkově smíšené. Svou činnost vykonává každodenně v závislosti na rozvrhu hodin základní školy pro příslušný školní rok. Má ranní a odpolední provoz, činnost ŠD je uzavřena v 16:00 hodin. Ranní provoz od 7:00 – 7:45 hod. je zajištěn sloučeným provozem MŠ, kde dozor nad dětmi vykonávají přítomné učitelky MŠ. Odpolední provoz ŠD v časovém rozmezí 15:00 – 16:00 hod. je zajištěn sloučeným provozem s MŠ, dozor zajišťují učitelky MŠ.

2.2 Prostorové a materiální podmínky školní družiny:

Školní družina pro svoji činnost využívá výtvarnou učebnu, počítačovou učebnu a tělocvičnu v budově základní školy. Celé oddělení se nachází v přízemí základní školy. Učebnu zde spojuje chodba, kde se zároveň nachází šatna pro celé oddělení ŠD. Ve školní družině žáci pobývají ráno před začátkem vyučování a samozřejmě odpoledne po vyučování. Školní družina využívá pro svou činnost celkem dvě učebny, tělocvičnu, část chodby a šatnu. Celá tato část školní družiny má společný vchod se základní školou a školní jídelnou.

Vybavení učeben odpovídá činnostem a aktivitám školní družiny. K odpočinku slouží hrací koutky a koutek s gaučem. Žáci mají dále k dispozici společenské hry, dětské knihy, stavebnice a další potřeby pro zájmovou činnost. K pohybovým aktivitám žáků slouží školní tělocvična, venkovní školní hřiště a prolézačky, které jsou jeho součástí. Stravování je zajištěno ve školní jídelně, nebo si žáci nosí svačiny z domova.

2.3 Ekonomické podmínky školní družiny:

Úplata za zájmové vzdělávání ve školní družině je stanovena na ranní, dopolední a odpolední provoz. Měsíční poplatek činí 100,- (celodenní provoz) a 50,- (částečný provoz).

- | | |
|--|---------------|
| a.) Ranní, nebo odpolední provoz (do 12:30 hod.) | 50,- / měsíc |
| b.) Ranní, dopolední a odpolední provoz | 100,- / měsíc |

Úplatu za ŠD hradí žáci ve dvou splátkách, a to v měsíci září (splatnost do 30. září) a v měsíci leden (splatnost do 30. ledna). Bezdůvodné neuhrazení úplaty v řádném termínu může být důvodem pro vyřazení dítěte ze ŠD. Úplata za zájmové vzdělávání je stanovena ve Vnitřním řádu ŠD.

Dle §11 vyhlášky č. 74/2005 Sb. může výši úplaty ředitelka školy zvýšit, snížit nebo od úplaty osvobodit. O úplném prominutí úplaty v případě žáků se sociálním znevýhodněním rozhoduje ředitelka školy po předložení příslušného dokladu. Peníze přijímá vedoucí vychovatelka ŠD. Úplata za školní družinu je využita na nákup materiálu pro výtvarnou, pracovní a sportovní činnost ŠD.

2.4 Personální podmínky školní družiny:

Organizace školní družiny je stanovena podle § 10 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Účastníci pravidelné denní docházky do družiny se zařazují do oddělení. Oddělení se naplňuje nejvýše do počtu 40 účastníků. Činnost je zaměřena na rozvoj osobnosti žáků, jejich zájmů, znalostí a tvořivých schopností.

Ve školní družině je zaměstnána pouze jedna vychovatelka, která je zároveň i vedoucí vychovatelkou, a to při úvazku 0,88. V případě nepřítomnosti vychovatelky určí ředitelka školy zástup jiným pedagogickým pracovníkem.

Ranní provoz školní družiny je od 1. 6. 2019 sloučen s ranním provozem mateřské školy a odpolední v rozmezí od 15:00 – 16:00 hodin taktéž. Zde jsou zaměstnány dvě učitelky, které v době sloučeného provozu vykonávají dozor na dětmi.

2.5 Podmínky přijímání uchazečů do školní družiny:

Přijímání účastníků do zařízení ŠD je obecně platnými předpisy ohraničeno jen věkem či návazností na školní docházku:

- Činnost ŠD je určena obecně pro žáky 1. – 5. ročníku ZŠ Úterý
- Dítě je do ŠD přijímáno na základě písemné přihlášky podepsané zákonnými zástupci, společně s vnitřním řádem ŠD
- Do ŠD je dítě přihlašováno vždy jen na jeden školní rok
- Doklad o ukončení školního roku ve školní družině se nevydává
- Odhlásit žáka lze pouze písemně na předtisku školy, písemné odhlášení musí přesně stanovit datum ukončení docházky ze ŠD a musí být podepsáno zákonnými zástupci
- Ředitelka školy může vyloučit žáka ze ŠD, pokud tento žák významně, či soustavně porušuje kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, nebo z jiných zvláště závažných důvodů. Důvodem může být i opakované neplacení úplaty za zájmové vzdělávání
- Omlouvání žáků ze ŠD provádí písemně zákonný zástupce žáka na předtisku školy

2. Cíle a zaměření školní družiny

Cílem naší školní družiny je:

- umožnit žákům odreagovat se a uvolnit
- pomoci žákům uplatnit své zájmy a potřeby
- zajistit pocit bezpečí a klidu
- rozvíjet fantazii a dovednosti
- rozvíjet týmovou spolupráci, kladný vztah mezi žáky, ocenit práci a pomoc druhých
- vštěpovat žákům návyky slušného chování a jednání
- vést žáky k otevřené a slušné komunikaci
- učit žáky aktivně trávit volný čas, udržovat fyzické a duševní zdraví
- navozovat pozitivní vztah k přírodě a životnímu prostředí

Naše zaměření:

Pokud má mít školní družina pevné místo při ZŠ, musí být zajímavá a musí doplňovat její ŠVP. Proto, když jsem tvořila nový školní vzdělávací program se sportovním podtextem, počítala jsem, že družina bude na tuto činnost navazovat. Jejím záměrem není vychovávat reprezentanty jednotlivých sportů, ale vést žáky k trvalému každodennímu aktivnímu

životnímu stylu. K tomu mě vedly různé výzkumy, které dokazují, že u školní mládeže mizí zájem o zdravé aktivity. Stanovila jsem si proto tyto priority:

I. Pohybem k sobě i k druhým

Na cestě ke vzdělání se neustále pohybujeme, vyvíjíme a poznáváme nové jevy. Poznáváme sami sebe, své potřeby, své dovednosti, své zájmy, umíme se kriticky hodnotit. Učíme se spolupráci, pomoci a tím vytváříme hezké vztahy k druhým. Naším cílem je žáky vychovávat k smysluplnému využívání volného času formou zájmových a spontánních činností, příležitostnými akcemi a odpočinkem.

II. Pohybem k přírodě

Vedeme žáky k citlivému vztahu k přírodě, ke všemu živému a ukazujeme jim, jak žít v souladu s přírodou a jak využívat její kladné stránky pro život. Vytvářet si pro sebe zdravé a hezké prostředí a prožívat hezké okamžiky společně se všemi.

- Žáci jsou v ŠD vedeni k šetrnosti k životnímu prostředí, a to zejména při družinové akci Den Země, při kterém žáci uklízí okolí školy, ale také během vycházek.

III. Pohybem k praktickému životu

Chceme, aby si žáci vytvořili potřebu každodenního pohybu, kterou by si odnesli do následujícího života jako jednu z důležitých potřeb. Přitom však družina klade důraz i na jakékoliv aktivní využití budoucího volného času, a proto žákům nabízí samozřejmě i jiné aktivity s tím související.

- Pohyb obecně (chůze, cyklistický výlet, vycházky do přírody, sportovní soutěže apod.) – chůze je pro člověka nejpřirozenější pohyb, tudíž je vhodný pro všechny věkové kategorie našich žáků. Během těchto činností se žákům snažíme předat vědomosti ohledně dopravní výchovy a první pomoci. Dále děti učíme rozlišovat a poznávat zvířata, rostliny, dřeviny, jejich plody apod.
- Jemná motorika (hybnost ruky) – jemnou motoriku se snažíme u žáků rozvíjet především při vyrábění, či tvoření. (lepení, stříhání, kreslení, skládání stavebnic a navlékání korálek)
- Úklid – žáci jsou vedeni k udržování čistoty a pořádku celého oddělení ŠD.

Naším hlavním cílem je, vytvářet takové podmínky pro naše žáky ŠD, aby mohli získat všechny tyto kompetence:

- **Kompetence k učení**

Žák se učí s chutí, snaží se dokončit započatou práci, kriticky hodnotí své výkony, dále si žák klade otázky a hledá na ně odpovědi.

- **Kompetence k řešení problémů**

Učí se problém pochopit, přemýšlí o příčinách, plánuje řešení, chopí se odpovědnosti, hledá různé způsoby řešení, chápe, že vyhýbání se problémům není správné a nevede k cíli.

- **Kompetence komunikativní**

Žák umí vyjadřovat své názory a pocity, zapojuje se do diskuse, respektuje názory druhých a využívá osvojené základy slušného chování.

- **Kompetence sociální**

Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, samostatně rozhoduje o svých činech, rozpozná vhodné a nevhodné chování, dokáže se prosadit, podřídí i přijmout kompromis.

- **Kompetence občanské**

Žák vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se bránit, projevuje pozitivní postoje, chápe své povinnosti.

- **Kompetence pracovní**

Váží si práce své i ostatních, dodržuje pořádek, dbá na bezpečnost, snaží se být ohleduplný

- **Kompetence k trávení volného času**

Žák se učí smysluplně trávit svůj volný čas, rozvíjí své zájmy v organizovaných, nebo individuálních činnostech, umí odmítnout nevhodné nabídky k trávení volného času.

3. Délka vzdělávání

Délka vzdělávání pro školní družinu je stanovena na dobu jednoho školního roku, během této doby projde dítě všechny okruhy činností vyměřené družinou a přiblíží se tak co nejvíce cílům výchovně – vzdělávací činnosti. Školní družina plní výchovně vzdělávací

činnost formou sportovně – rekreační činnosti, odpočinku, zájmovou činností a také přípravou na vyučování.

4. Docházka

Žáci přicházejí a odcházejí v čase uvedeném na písemné přihlášce ŠD. Žák odchází sám, nebo v doprovodu zákonného zástupce, či s osobami určenými zákonnými zástupci. V případě změny v odchodu žáka, je nutné dodat písemnou žádost od zákonného zástupce, nebo může žáka vyzvednout zástupce ve ŠD osobně.

Dojde-li k nevyzvednutí žáka ze ŠD, který neodchází sám, pokusí se vychovatelka telefonicky kontaktovat zákonného zástupce, případně osobu, která žáka vyzvedává a vyčká jeho příchodu. Nestane-li se tak, kontaktuje vychovatelka ředitelku školy a vyčká s žákem až do učinění dalších opatření.

5. Formy vzdělávání

Výchovně vzdělávací činnost ve školní družině probíhá v souladu s vyhláškou 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání především formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti. Naše školní družina nabízí také spontánní a individuální činnost, která vede k rozvoji nadání žáků.

6.1 Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost

Je dána týdenní skladbou a představuje tyto aktivity.

- Sportovní a rekreační činnost v tělocvičně a na školním hřišti
- Výtvarná a pracovní činnost v učebně výtvarné výchovy, nebo v učebně ŠD
- Esteticko – výchovná činnosti – rozvoj jemné motoriky, vyprávění, společné hry, dramatizace, osvojování základů společenského chování
- Příprava na vyučování
- Prohlubování znalostí o přírodě – hry v přírodě, vycházky do přírody, práce s knihou apod.

6.2 Příležitostná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost

Je to výchovná, vzdělávací a zájmová činnost organizována nepravidelně dle možností školní družiny. Zahrnuje širokou nabídku pestrých činností a aktivit, jež nejsou organizovány jako trvalé, nebo pravidelně se opakující akce, nebo činnosti a jsou určeny širokému okruhu zájemců. Zahrnuje například souhrn činností k zajištění nácviku programu na školní besídky, výrobu dárků pro předškoláky k zápisu, vyrábění výrobků na jarmark, vyrábění výrobků na výzdobu ŠD, školy apod.

6.3 Spontánní a rekreační činnost

Je určena co nejširšímu okruhu zájemců a je praktikována za dozoru vychovatelky tak, aby se žák mohl samostatně projevit a rozhodnout o své činnosti. Zahrnuje například volné hry v přírodě, na školní zahradě, v areálu školy, ale i hry se stavebnicemi, využití stolních i deskových her apod.

6.4 Tematická činnost

Zahrnuje všechny mimořádné události: Drakiáda, Karneval, Mikulášské hrátky, Velikonoce, rozsvícení vánočního stromu, Jarmark, Vánoční besídka, Den matek, Pexesománie, Družinová letní olympiáda, Družina má talent, Cesta za pokladem, Pirátské odpoledne, cyklistický výlet, Lampiónový průvod, Dětský den, Pálení čarodějnic apod.

6. Spolupráce

S rodiči:

Předávání informací rodičům provádí vychovatelka ŠD při vyzvedávání žáků, při konzultačních dnech, nebo písemně (školní notýsek pro sdělení).

S pedagogickými pracovníky školy:

Vychovatelka ŠD úzce spolupracuje se všemi vyučujícími žáků, je členem pedagogické rady.

S MŠ:

ŠD se podílí na přípravě některých školních akcí za spolupráce MŠ. Žáci se také podílejí na výrobě dárkových předmětů pro děti z MŠ, které se účastní např. zápisu do 1. ročníku. V období spojeného provozu ŠD + MŠ je zajištěna spolupráce i s tímto oddělením.

7. Obsah vzdělávání

Celoroční plán školní družiny pro školní rok:

Školní družina společně se školou zajišťuje komplexní působení na žáky. Umožňuje zajímavě a užitečně trávit volný čas v době před a po vyučování. Poskytuje žákům dostatek prostoru pro odpočinek po náročné práci ve vyučování. Učí žáky aktivně trávit volný čas, udržovat jak fyzické, tak duševní zdraví. Pomáhá žákům uplatnit nejen své zájmy, ale i potřeby.

Podzim – pravidelná výchovná činnost

- Poznáváme se, poznáváme ŠD, okolí školy, cestu do školní jídelny
- Seznámení s režimem a programem ŠD
- Základy hygieny a stolování, režim školní jídelny
- Vycházky do přírody – sběr přírodnin, poznávání okolí, pozorování změn v přírodě
- Sportovní a rekreační činnosti (hřiště školy, tělocvična ZŠ)
- Spontánní činnost – individuální volba hry
- Výzdoba školní družiny

Podzim – příležitostné události

- Seznamovací odpoledne – září
- Cyklistický výlet – září, říjen
- Turistické vycházky – září, říjen, listopad
- Podzimní sportovní odpoledne – září, říjen
- Lampiónový průvod – říjen
- Drakiáda – listopad

Zima – pravidelná výchovná činnost

- Zimní radovánky na sněhu a ledu
- Vycházky do přírody – pozorování změn v přírodě, krmení zvířat
- Návěst vánočních básní a písní
- Výzdoba školní družiny
- Hry a soutěže ve školní družině
- Sportovní a rekreační činnosti (tělocvična ZŠ)
- Spontánní činnosti – individuální volba hry
- Výroba dáreků k zápisu pro budoucí žáky 1. ročníku
- Lidové zvyky – Vánoce

Zima – příležitostné události

- Slavnostní rozsvícení vánočního stromu – listopad
- Adventní odpoledne – prosinec
- Mikulášské hrátky – prosinec
- Vánoční besídka – prosinec
- Strom pro zvířátka – leden
- Florbalový turnaj – leden
- Bruslení – leden, únor
- Zimní olympiáda – únor
- Karneval – únor

Jaro – pravidelná výchovná činnost

- Vycházky do přírody – pozorování změn v přírodě, krmení ptactva
- Lidové zvyky – Velikonoce
- Výroba dáreků – Den matek
- Sportovní a rekreační činnosti (hřiště školy, tělocvična ZŠ)
- Spontánní činnost – individuální volba hry
- Výzdoba školní družiny

Jaro – příležitostné události

- Turistické výlety – březen
- Velikonoční tvořivé odpoledne s rodiči – březen

- Družina má talent – březen
- Den Země – duben
- Pálení čarodějnic – duben
- Cyklistický výlet – květen
- Májové dovádění – květen
- Stopovačka – květen

Léto – pravidelná výchovná činnost

- Vycházky do přírody – pozorování změn v přírodě
- Sportovní a rekreační činnosti (hřiště školy, tělocvična)
- Spontánní činnost – individuální volba hry
- Výzdoba školní družiny

Léto – příležitostné události

- Dětský den – červen
- Letní olympiáda – červen
- Stopovačka – červen
- Cesta za pokladem – červen
- Loučení s družinou – červen
- Opékání – červen

Obsah vzdělávání vychází z rámcově vzdělávacího programu pro ZŠ a ze ŠVP školy. Při tvorbě jsem vycházela z možností základní školy a podmínek naší družiny. Zařazuji postupně všechny oblasti, ale nejvíce se věnuji našim prioritám, které jsem již zmínila v předešlých kapitolách.

8. Podmínky přijímání, průběhu a ukončení vzdělávání včetně podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Kritériem přijetí žáka do školní družiny je jeho věk (přednostně žáci 1., 2. a 3. tříd). Podmínkou přijetí je řádně vyplněná a podepsána přihláška ŠD společně s Vnitřním řádem ŠD.

Nejvyšší počet účastníků je 40 na naše oddělení, v případě velkého zájmu mají přednost žáci 1. – 3. ročníku. Rodiče musí uhradit úplatu za zájmové vzdělávání dle vnitřního řádu školní družiny. Pobyt žáků ve družině končí odchodem domů s rodiči nebo samostatně po písemné domluvě, nebo odchodem do zájmového kroužku. Odhlášení žáka je v průběhu školního roku možné písemnou formou pouze v pololetí.

Vychovatelka školní družiny je povinna při jednotlivých činnostech respektovat individuální i věkové zvláštnosti jednotlivých žáků. Je také informována třídními učiteli (po dohodě s rodiči) o potřebách žáků se speciálními vzdělávacími problémy, popřípadě je konzultuje se speciálními pedagogy. Nadané žáky se snaží začleňovat do aktivit pro volný čas a zajišťuje aktivity ve spolupráci se ZŠ.

Naše základní škola není bohužel bezbariérová, a tak nejsme schopni zajistit prostředí pro žáky s poruchami hybnosti – vozíčkáře. Pokud by měl handicapovaný žák zájem se na naší základní škole vzdělávat, jsme schopni zařídit všechna opatření, která by byla pro tuto situaci potřebná např. nájezdové prahy, výtahová plošina apod. Pro ostatní žáky s psychickými, fyzickými, či kombinovanými vadami jsme schopni zajistit všechny podmínky pro začlenění daného jedince do kolektivu naší ZŠ.

9. Stanovení podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

Školní družina zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro zdravý rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni žáci cítili dobře. Volí vhodnou strukturu režimu žáků ve školní družině.

- Doba pobytu ve ŠD se řídí údaji na písemné přihlášce podepsané zákonnými zástupci
- Vychovatelka je pravidelně proškolená v oblasti BOZP, PO
- Do ŠD není žákům dovoleno nosit cenné věci, ani větší obnosy peněz
- Dojde-li k poškození majetku žákem, je požadována náhrada škody po zákonném zástupci
- Žákům je zakázáno manipulovat s elektrickými spotřebiči, či el. zásuvkami
- Žáci se chovají ohleduplně, přátelsky a vzájemně si pomáhají

- Žáci se chovají tak, aby neohrozili zdraví své, ani svých spolužáků
- Žáci bez vědomí vychovatelky neopouští oddělení ŠD. O přestávkách neopouští budovu školy a při pobytu venku se samovolně nevzdalují
- Žáci ŠD se řídí pokyny vychovatelky, Školním řádem a Vnitřním řádem školní družiny
- Žáci, jsou na rizika upozorňováni průběžně před jednotlivými činnostmi
- Každé zranění, či úraz, k němuž dojde ve třídě, na hřišti, nebo na vycházce hlásí ihned vychovatelce

Bezpečnost ve všech využívaných prostorách je zajištěna:

- Vnitřním řádem ŠD
- Vnitřním řádem ZŠ

V dalších prostorách školy se žáci řídí pokyny vychovatelky, dalších pedagogických a provozních pracovníků.

V Úterý, dne 1. 6. 2019

.....
 Markéta Ouřadová
 zástupkyně pověřená vedením školy

.....
 Markéta Ouřadová
 vedoucí vychovatelka